

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ: ОГЛЯД АНАЛІЗУ КОМПАНІЇ DELOITTE

Скліфос К.О.,

здобувач вищої освіти обліково – фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Лугова О.І.,

канд.екон.наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Наведено аналіз дотримання провідних принципів підготовки інтегрованої звітності. Узагальнено рекомендації компанії Deloitte щодо поліпшення відповідності інтегрованих звітів провідним принципам МСІЗ. Висвітлено запропоновані компанією Deloitte можливості для вдосконалення інтегрованої звітності.

Ключові слова: інтегрована звітність, Міжнародний стандарт інтегрованої звітності, компанія, стейкхолдери.

У своєму щорічному дослідженні інтегрованої звітності компанія Deloitte аналізує дотримання провідних принципів Міжнародного стандарту інтегрованої звітності (далі – МСІЗ) і відповідність публікованих інтегрованих звітів досліджуваних компаній елементам змісту МСІЗ.

Deloitte підсумовує, компанії в цілому зацікавлені в поліпшенні якості своїх інтегрованих звітів, і в подальшому будуть також працювати над цим [1, с.19]. Далі Deloitte виділяє три найсильніших принципи, тобто ті, яким компанії слідує найбільш правильним чином та які компанії виконують краще за інших при формуванні інтегрованої звітності: стислість, достовірність і повнота, сталість і порівнянність. Компанії роблять все можливе, щоб якомога краще відповідати цим принципам. І їхні зусилля приносять результати. Якість інтегрованої звітності в останні 3 роки відчутно зростає. Проте, навіть у цьому випадку Deloitte вбачає можливості для вдосконалення і дає рекомендації до поліпшення відповідності інтегрованих звітів компаній провідним принципам МСІЗ, а саме:

- 1) стислість - фінансова і не фінансова інформація в одному звіті, замість двох окремих звітів;
- 2) достовірність і повнота - баланс між позитивною і негативною

інформацією;

3) сталість і порівнянність - розкриття (у довгостроковій перспективі) кількісних цільових показників для стратегічних нефінансових ключових показників ефективності для забезпечення прозорості та ясності поки не є поширених практикою;

4) стратегічний фокус і орієнтація на майбутнє - розуміння здатності створювати вартість у короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі - це слабкий елемент звітності компаній.

Такі елементи змісту як «Управління» і «Огляд організації та зовнішнє середовище» розкриваються компаніями в найбільш повній мірі і мають тенденцію до поліпшення своєї прозорості.

Елементи змісту, яким компанії приділяють менше уваги, - це «Бізнес-модель», «Стратегія і розподіл ресурсів», «Результати діяльності», «Перспективи на майбутнє». Тут відзначається безліч моментів, що вимагають покращень. Втім, Deloitte дає рекомендації щодо поліпшення для 5 із 8 елементів змісту, тобто практично всі елементи змісту в інтегрованій звітності компаній, за даними Deloitte, мають можливості для вдосконалення:

1) управління - конкретні процеси на додаток до юридичних вимог іноді ще не завжди представлені у звітах;

2) бізнес-модель - те, що іноді не вистачає, - це чітке розуміння, які вихідні дані, основні види діяльності та результати бізнес-моделі;

3) стратегія і розподіл ресурсів - компанії намагаються визначити і, отже, сформулювати цілі та завдання на короткий, середній і довгостроковий період. І якщо вони публічно заявляють про ці цілі, вони часто не включають у свої інтегровані звіти чіткі кроки про те, як вони хочуть їх досягти;

4) результати діяльності - компанії не дуже добре оцінюють свою ефективність порівняно із визначеними цілями і завданнями. Крім того, часто відсутня майбутня орієнтація або цільова установка;

5) перспективи на майбутнє - відсутня інформація про проблеми і невизначеності, з якими компанія може зіткнутися при реалізації своєї стратегії,

і які потенційні наслідки для її бізнес-моделі та майбутніх результатів.

Формулюючи підсумки дослідження, компанія Deloitte робить висновок, що компанії все частіше формують нефінансову інформацію інтегрованим чином. Поліпшується розуміння провідних принципів і елементів змісту МСІЗ і відповідність їм корпоративної звітності. Проте, компанії досі мають деякі труднощі з певними елементами МСІЗ, причому всі проблемні елементи, як зауважує Deloitte, пов'язані з майбутнім напрямком діяльності. Це включає орієнтовану на майбутнє бізнес-модель, стратегію і розподіл ресурсів, результати діяльності та цілі, перспективи на майбутнє і можливість створювати вартість в короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі. Тому Deloitte робить висновок, що інтегрована звітність компаній потребує подальшого вдосконалення [1, с.6].

Deloitte пропонує 4 драйвера, що забезпечують подальше вдосконалення орієнтації на майбутнє і знаходження спільної мови з користувачами інформації [1, с.30]:

1) Інтегроване управління результативністю, що включає цілий комплекс заходів, спрямованих на оцінювання результатів діяльності з метою їх демонстрації заінтересованим користувачам. Комплекс заходів включає в себе визначення мети компанії та ключових стейкхолдерів, виявлення ключових показників при створенні вартості, розвиток стратегічних цілей, детальне визначення фінансових та нефінансових «двигунів» вартості і їх впровадження в систему планування та контролю компанії [1, с.31 -32].

2) Зв'язок інформаційних систем з ІРМ. Одним з ключових напрямків розвитку, на думку Deloitte, є підтримка ІРМ за допомогою технологій. При цьому прийнятним, з їх точки зору, є подання інформації не на окремих документах формату excel або pdf, а розміщення інтегрованої інформації за допомогою dashboard-систем. Тому компаніям потрібно вдосконалювати свою ІТ-архітектуру для формування пов'язаної та зрозумілої інформації [1, с. 33].

3) Цифрові та відкриті дані. Ще глибше досліджуючи зв'язок інформаційних технологій з інтегрованим менеджментом, Deloitte приходить до

висновку, що замість інтегрованої звітності в форматі pdf набагато краще використовувати html-формат, де користувачі мають можливість знаходити потрібну для них інформацію, створювати необхідні діаграми і контролювати корпоративну звітність. Більш того, Deloitte вбачає тенденцію у створенні безперервної звітності з використанням надійних відкритих і цифрових даних, щоб звітність була якомога більш доступною для інвесторів та інших користувачів інформації. Але для цього потрібна незалежна платформа, яка сумісна з усіма іншими технологіями платформ. Така платформа на даний момент вже існує - eXtensible Business Reporting Language (XBRL). Вона поширена у сфері фінансової звітності. Але поки використання даної платформи для нефінансової звітності - досить рідкісне явище, яке, як вважає Deloitte, має в майбутньому стати такою ж повсякденною практикою, а також подання фінансової інформації на базі цієї платформи [1, с. 34].

4) Зв'язок комунікацій. Ще одну перспективу розвитку інтегрованої звітності Deloitte вбачає у створенні безперервного зв'язку між компанією і користувачами інформації, щоб вони могли завжди дізнатися про поточний процес створення вартості. Такий зв'язок допомагає прийняти правильні рішення інвесторам, за рахунок радикальної прозорості з високим ступенем відкритості процесів і даних компанії. Ця тенденція робить більш актуальною можливість правильно передавати свої дані і контролювати їх якість [1, с. 34].

Інтегрована звітність зараз - це лише додатковий атрибут до фінансової звітності, на розробку якого потрібні додаткові ресурси і не кожна компанія може собі дозволити виділити їх для формування корисної, але не основної інформації. Дані проблеми виникають не на рівні компаній, а, отже, усуватися вони повинні теж на більш високому рівні. Таким чином, інтегрована звітність - це новий і динамічний напрямок, який готовий приймати об'єктивну критику, розвиватися і вдосконалюватися.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Deloitte. Integrated Reporting moving towards maturity. Are we truly maximizing the benefits of Integrated Reporting? [Електронний ресурс] // Deloitte. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/nl/Documents/risk/deloitte-nl-risk-integrated-reporting-2016-def.pdf>.

***Annotation:** The analysis of compliance with the leading principles of preparation of integrated reporting is presented. The recommendations of Deloitte to improve the compliance of the integrated reports with the core principles of IIRF are summarized. Deloitte's advanced reporting capabilities are highlighted.*

***Key words:** integrated reporting, International Integrated Reporting Framework, company, stakeholders.*